

Sygn. akt VI GC 455/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2014r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Sp. z o.o. w R.

przeciwko: 1. (...) Sp. z o.o. w Ł., 2. „4 (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Spółka (...) w Ł.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. w Ł. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w R. kwotę 158.067,31 zł (słownie: sto pięćdziesiąt osiem tysięcy sześćdziesiąt siedem złotych trzydzieści jeden groszy) z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 147.085,13 zł od dnia 31 sierpnia 2013r. do dnia zapłaty,

- 10.982,18 zł od dnia 19 września 2013r. do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo w całości wobec pozwanego „4 (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Spółka (...) w Ł.,

III. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. w Ł. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w R. kwotę 11.521,00 zł (słownie: jedenaście tysięcy pięćset dwadzieścia jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617,00 zł (słownie: trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 455/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 maja 2014r.

Pozwem wniesionym w sprawie powód (...) sp. z o.o.

z/s w R. domagał się zasądzenia od pozwanych ad. 1. (...) sp.

z o.o. z /s w Ł. i ad.2 4 (...) sp. z o.o. spółka

komandytowo – akcyjna z/s w Ł. kwoty 158 067,31 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: - 147.085,13 zł od dnia 31.08.2013r i od kwoty 10.982,18 zł od dnia 19.09.2013r do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

Na uzasadnienie powyższego podniósł, że pozwanymi w dniu 09 lipca 2013r. zawarł umowę na mocy której miał opracować i wdrożyć system (...). (...) ten miał być wdrożony w obiekcie będącym własnością pozwanego 4 (...) Sp. z o.o. Pozwany 4 (...) sp. z o.o. na mocy par 6 w/w umowy poręczyła za pozwanego (...) sp. z o.o. i zobowiązał się do zapłaty należnego powodowi wynagrodzenia, które zostało zwiększone do kwoty 147.085,13 zł z VAT na wypadek gdyby pozwany (...) sp. z o.o. zobowiązania tego nie wykonał.

W dniu 14.08.2013r protokołem odbioru końcowego zostało potwierdzone wykonanie i skuteczne wdrożenie w/w przedmiotu umowy. Pozwani nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń. Pozwany (...) sp. z o.o. nie zapłacił powodowi należnego wynagrodzenia, a więc powód zawiadomił o powyższym w/w poręczyciela pozwanego 4 (...) Sp. z o.o. Pozwani złożyli powodowi propozycję zmiany sposobu zapłaty zaległego wynagrodzenia poprzez rozłożenie płatności na dwie raty poprzez przesłanie powodowi podpisanego

przez obu pozwanych egzemplarza aneksu nr (...). Powód tej propozycji nie przyjął. Na koniec powód podniósł, że pozwany 4 (...) sp. z o.o.

odpowiada na podstawie art. 881 kc jako współdłużnik solidarny.

W odpowiedzi na pozew (k. 69-73) pozwany (...) sp. z o.o. z/s w Ł. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana w pierwszej kolejności podniosła zarzut wygaśnięcia roszczenia dochodzonego niniejszym pozew w tym wobec pozwanego 4 (...) sp. z o.o. bowiem okres jego poręczenia minął

z dniem 31.12. 2013r. W uzasadnieniu powyższego podniósł, że powód nie wykonał zobowiązania zgodnie z umową i aneksem nr (...)albowiem dopuścił się zwłoki w wykonaniu przedmiotu umowy i aneksu nr (...); wykorzystał do wykonania przedmiotu umowy materiałów nie spełniających wymagań polskich norm; niezgłoszenia robót do odbioru; zgłoszenia przez pozwanego 4 (...) Sp. z o.o. w protokole odbioru z dnia 14.08.2013r wad zamówienia z wskazaniem terminów ich usunięcia i konieczności dostarczenia dokumentacji; braku usunięcia wad i usterek; podpisania protokołu odbioru z strony powoda przez M. B. (1), który nie był uprawniony do tej czynności; nie wezwania poręczyciela do zapłaty bez uprzedniego wezwania do zapłaty pozwanego (...) sp. z o.o.; nie zasadnego naliczenia odsetek skoro zgodnie z umową

odsetki winny być naliczone w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu końcowego; wystawienia faktur przez osoby nieuprawnione i nie wykazanie, że zostały one doręczone pozwanemu; nieudowodnienie roszczenia co wysokości i zasady; nieskutecznego wezwania pozwanych do zapłaty. Ponadto podniósł zarzut potrącenia należności dochodzonej przez powoda z należnością pozwanego z tytułu kar umownych w wysokości 63.226,92 zł oraz z tytułu szkody, którą pozwani ponieśli albowiem liczyli na zawarcie aneksu nr (...) i która wynosi tyle ile powód dochodzi w niniejszym postępowaniu.

Z tych też względów powództwo jest bezzasadne.

Pozwany 4 (...) Sp. z o.o. z/s w Ł. w złożonej odpowiedzi na pozew (k- 80-84) również wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu od powoda na swoją rzecz; podnosząc identyczne zarzuty i ich uzasadnienie jak w/w pozwany (...) Sp. z o.o.

W odpowiedzi na powyższe powód, pismem procesowym z dnia

5 marca 2013r. (k. 131-133), podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony są przedsiębiorcami.

(Dowody: odpis KRS powoda k- 47-53 i obu pozwanych (k. 54-56, 57-59)).

W dniu 9 lipca 2013r powód jako wykonawca zawarł umowę z pozwanym (...) Sp. z o.o. jako zamawiającym i 4 (...) Sp. z o.o. jako

poręczycielem

(dowód: umowa z dnia 09.07.2013r k- 8-10 , załączniki do umowy k- 11-28).

Zgodnie z treścią par 3 pkt 1 umowy strony ustaliły ,że powód wykona przedmiot umowy w terminie 7 dni od dnia przyjęcia zakresu okablowania oraz wykonania fundamentów gotowych pod montaż bramek kołowrotkowych.

W par 5 pkt 3 ustalono ,że rozliczenie wykonania umowy nastąpi poprzez wystawienie faktury końcowej VAT , a faktura ta wystawiona będzie na podstawie protokołu odbioru i wynagrodzenie zostanie zapłacone na konto powoda w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu końcowego odbioru robót nie później jednak niż do dnia 30.08.2013r (par 5 pkt. 4 umowy).

Natomiast w par 6 pkt.2 poręczyciel zobowiązuje się do zapłaty kwoty określonej w par 5 na wypadek , gdyby zamawiający zobowiązania nie wykonał; jednocześnie w par 6 pkt 5 zapisano ,że poręczenie zostaje udzielone

do dnia 31.12.2013r. Ponadto w par 6 pkt 4 strony postanowiły ,że w przypadku zwłoki zamawiającego w wykonaniu zobowiązań wobec powoda przekraczającej 14 dni powód może zwrócić się do poręczyciela o spełnienie świadczenia , po uprzednim wezwaniu zamawiającego do dokonania zapłaty;

w sytuacji wyżej określonej powód wezwie poręczyciela do spełnienia świadczenia wysyłając poręczycielowi polecony list na adres siedziby poręczyciela.

Z kolei w par 8 pkt 1 a,b umowy zastrzeżono karę umowną na rzecz zamawiającego w przypadku zwłoki powoda w wykonaniu przedmiotu umowy, oraz zwłoki w usunięciu wad i usterek stwierdzonych w trakcie odbioru robót.

W dniu 31.07.2013r strony zawarły aneks do w/w umowy gdzie zmieniono par 3 ust 1 , iż powód wykona przedmiot umowy w terminie 10 dni od dnia przejścia zakresu okablowania; ustalono wysokość wynagrodzenia na kwotę

128.501,01 zł oraz , że wynagrodzenie za wykonane przedmiotu umowy zostanie zapłacone w terminie 30 dni od dnia podpisania końcowego protokołu odbioru (dowód: aneks do umowy k- 29-30).

W dniu 14.08.2013r w związku z wykonaniem przedmiotu umowy sporządzono protokół odbioru końcowego w którym odbierający tj. 4 (...) z o. o stwierdził ,że sprecyzowany w tym protokole przedmiot został wykonany zgodnie z umową i specyfikacją.

W dopisanych odręcznie uwagach wskazano ,że system działa i powód w ciągu dwóch tygodni zmodyfikuje system wprowadzając zmiany w menu i cenniku oraz dostarczy do dnia 20.08.2013r dokumentację powykonawczą.(dowód: protokół końcowy k- 31, zeznania świadka M. B. k- 179).

W dniu 31.07.2013r powód wystawił fakturę częściową wystawioną na podstawie protokołu przekazania na kwotę 147.085,13 zł z terminem jej płatności na dzień 30 dni tj. do dnia 30.08.2013r ; zaś w dniu 19.08.2013r powód wystawił fakturę końcową na kwotę 10.982,18 zł z terminem płatności 30 dni tj. 18.09.2013r (dowód: faktura częściowa k- 32, faktura końcowa k- 33).

W dniu 19.08.2013r pracownik powoda A. O. (kierownik wskazany w /w umowie – par 3 pkt 5) zawiadomił A. K.

(kierownika z strony generalnego wykonawcy wskazanego w/w umowie – par 3 pkt. 5) e-mailem o przekazaniu dokumentacji powykonawczej (dowód: zeznania świadka M. B. k- 179, e-mail k- 141, protokół przekazania przesyłki k- 142, szczegóły zlecenia doręczenia przesyłki k- 142v-143).

W dniu 18.09.2013r powód skierował wezwanie do zapłaty kwoty objętej żądaniem pozwu do pozwanego (...) Sp. z o.o. (dowód: wezwanie do zapłaty k- 139v wraz z dowodem doręczenia k- 140).

W dniu 01.10.2013r – do pozwanego 4 (...) Spółka z o.o. spółka komandytowo – akcyjna - i w dniu 02.10.2013r powód skierował wezwanie do zapłaty kwoty 147.085,13 zł do obu pozwanych (dowód : wezwania do zapłaty k- 34-37 wraz z dowodem ich doręczenia k- 38, wezwanie do zapłaty z dnia 1.10.2013r k- 139). W odpowiedzi na powyższe pozwany (...) Sp. z o.o.

wystosował pismo z daty 14.10.2013r w który podniósł ,że nie uchyla się od obowiązku zapłaty, lecz z uwagi na obecną przejściową sytuację podtrzymuje chęć spotkania i dalszej współpracy i przesyła aneks nr (...) podpisany przez obu pozwanych (dowód: pismo z dnia 14.10.2013r k- 40, aneks nr (...)do umowy k- 41).

W dniu 7.10.2013r powód wezwał pozwanego 4 (...) Sp. z o.o.

o zapłatę należności z obu z w/w faktur (dowód: wezwanie do zapłaty k- 39).

Natomiast w dniu 11.12.2013r i w dniu 17.12.2013r powód skierował do obu pozwanych ostateczne wezwania do zapłaty należności z faktury końcowej

(dowód: wezwania do zapłaty k- 42-45, 134-135 wraz z dowodem doręczenia k- 46, 136-137).

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd uwzględnił w całości dowody z w/w dokumentów, albowiem w ocenie Sądu są one wiarygodne w zakresie, jaki wyznaczają im przepisy art. 244 i 245 kpc, a nadto nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd uznał również za wiarygodne zeznania świadka M. B. , albowiem uczestniczył on bezpośrednio w wykonaniu umowy , zaś złożone zeznania były spontaniczne , wewnątrznie spójne, znajdujące odzwierciedlenie w dowodach w postaci dokumentów zalegających w aktach sprawy.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

W ocenie Sądu w pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutów potrącenia podniesionych przez obu pozwanych w odpowiedzi na pozew . Wynika z nich ,że wierzytelności przedstawione do potrącenia pozwani wywodzą z zapisów łączącej strony umowy w zakresie należności jak im przysługuje z tytułu kar umownych. W związku z tym należy na wstępie podnieść ,że kara umowna jest surogatem odszkodowania za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania niepieniężnego (wyrok SA w Białymstoku z dnia 28 lipca 2005 r., I ACa 368/05, OSAB 2005, nr 3, poz. 3). Ma na celu naprawienie szkody poniesionej przez wierzyciela na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (wyrok SN z dnia 17 czerwca 2003 r., III CKN 122/01, LEX nr 141400). Zakres odpowiedzialności z tytułu kary umownej pokrywa się w pełni z zakresem ogólnej odpowiedzialności dłużnika za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania (art. 471 kc.).

Z tego też względu przesłanki obowiązku zapłaty kary umownej określane są przez pryzmat ogólnych przesłanek kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej (wyrok SN z dnia 11 stycznia 2008 r., V CSK 362/07, LEX nr 515710; wyrok SN z dnia 20 marca 1967 r., II CR 419/ 67, niepubl). Należy jednak podkreślić, że zastrzeżenie kary umownej powoduje modyfikację ogólnych reguł odpowiedzialności w tym sensie, że dla zaistnienia obowiązku zapłaty kary umownej niezbędne jest łączne wystąpienie tylko dwóch przesłanek pozytywnych i niezastnienie żadnej z przesłanek negatywnych

(jednej lub trzech, w zależności od przyjętej koncepcji co do wymogu zaistnienia szkody: brak winy albo brak szkody, brak winy, brak związku przyczynowego). Pierwszą z przesłanek pozytywnych jest istnienie skutecznego postanowienia umownego, z którego wynika obowiązek świadczenia kary umownej, drugą – niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania lub pojedynczego obowiązku, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność (zob. P. Drapała (w:) System..., s. 963; wyrok SN z dnia 9 lutego 2005 r., II CK 420/04, LEX nr 301769). Wierzyciel, dla którego

zastrzeżona została kara umowna, nie ma obowiązku wykazywać faktu poniesienia szkody oraz że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Dla realizacji przysługującego mu roszczenia o zapłatę kary umownej musi jednak wykazać istnienie i treść zobowiązania łączącego go z dłużnikiem, a także fakt niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (wyrok SN z dnia 7 lipca 2005 r., V CK 869/04, LEX nr 150649).

Zobowiązany do zapłaty kary umownej może natomiast bronić się min. zarzutem – podobnie jak każdy dłużnik zobowiązany do naprawienia szkody stosownie do art. 471 kc. – że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi on odpowiedzialności lub brakiem winy (wyrok SN z dnia 20 marca 1967 r., II CR 419/67, niepubl.; A. Rembieliński (w:) Kodeks..., s. 478). Wówczas udowodnienie takiej okoliczności

spoczywa na zobowiązanym. W ocenie Sądu pozwani żadnym dowodem nie wykazali ,że powód wykonał swoje zobowiązanie w sposób nienależyty lub , iż go nie wykonał . Protokół odbioru końcowego (k- 31) w korelacji z dowodem z zeznań świadka M. B. i dowodem w postaci e- maila z dnia 19.08.2013r (k- 141) oraz pismem pełnomocnika pozwanego (...) Sp. z o.o. z dnia 14.10.2013r (k- 40) świadczą jednoznacznie , że przedmiot umowy został wykonany w całości zgodnie z wymogami zawartymi w umowie i pozwani do momentu wytoczenia niniejszego pozwu nie kwestionowali jakości wykonania

przez powoda przedmiotu umowy ani jego zakresu.

W tych okolicznościach brak było podstaw do uwzględnienia przedmiotowego zarzutu potrącenia. Podobnie należało ocenić podniesiony przez obu pozwanych zarzut poniesienia szkody jaką ponieśli wskutek nie podpisania przez powoda aneksu nr (...) do w/w umowy . Wymóg udowodnienia przesłanek

wskazanych w art. 471 kc w postaci niewykonania lub nienależytego wykonania

zobowiązania, zaistnienia szkody w określonej wysokości , związku przyczynowego spoczywało na pozwanych i zdaniem Sądu powyższemu obowiązkowi nie podolali.

Z tych też względów Sąd nie uwzględnił również tego zarzutu.

Również nie zasługiwały na uwzględnienie zarzuty dotyczące jakości wykonania przedmiotu umowy. Pozwani nawet nie sprecyzowali jakie konkretne wady czy usterki zostały popełnione przez powoda w wykonanym przedmiocie umowy ; nie przedstawili żadnych dowodów na powyższe co

w związku z w/w dowodami przedstawionymi powyżej nie mogło być uznane za uzasadnione i wykazane (art. 6 kc).

Sąd uwzględnił jedynie zarzut pozwanych dotyczący upływu terminu poręczenia. Jak wynika z treści umowy – par 6 pkt 3 (k- 9) – poręczenie zostało udzielone do dnia 31.12.2013r i taka była intencja stron, aby udzielone poręczenie było terminowe (zeznania świadka M. B. k- 179) – art. 65 kc .

Powszechnie jest przyjmowany pogląd ,że wszystkie poręczenia (a nie tylko za długi przyszłe) mogą być terminowe i bezterminowe (por. uchwała SN z dnia 31.01.1986r, III CZP 69/85).

W tej sytuacji mając na uwadze treść art. 878 kc i art. 353¹ kc oraz art. 192 kpc należało przyjąć ,że w dniu rozstrzygnięcia niniejszego sporu pozwany

4 (...) Sp. z o.o. spółka komandytowo – akcyjna z uwagi na czas trwania poręczenia do dnia 31.12.2013r nie może odpowiadać na zasadzie art. 881 kc z pozwanym (...) Sp. z o.o. mimo wypełnienia się warunków umowy wskazanych w par 6 pkt 2,4,5.

W zakresie odsetek należy wskazać ,że zgodnie z treścią par 5 pkt 3,4 umowy zapłata za wykonaną pracę nastąpi w terminie 30 dni od dnia podpisania końcowego protokołu odbioru nie później niż do dnia 30.08.2013r – i to

uwzględniała faktura VAT nr (...)r z daty 31.07.2013r (k- 32); natomiast faktura nr (...) z daty 19.08.2013r (k- 33) uwzględnia zapisy aneksu nr (...) do w/w umowy tj. par 5 pkt 4 (k- 30).

Z tych też względów w tym zakresie należało uwzględnić żądanie pozwu również co odsetek po myśli art. 481 kc.

Mając na uwadze powyższe Sąd, na podstawie art. 750 k.c. orzekł jak w pkt. I wyroku; oddalając powództwo w pkt II na podstawie w/w przepisów. Orzeczenie o kosztach procesu znajduje uzasadnienie w treści art. 98 kpc § 1 i 3 kpc oraz art. 99 kpc.

ZARZĄDZENIE

1.(...)

2.K.. 14 dni.